

คู่มือประชาชน

สำหรับการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วม

ในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลสากอ

อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครพนม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญ
ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร"

การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีความเห็นพ้องต้องกันของคนในชุมชน ลดความ
ขัดแย้ง และเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจ
2. ช่วยให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชน ทำให้เกิด
การยอมรับ เกิดความไว้วางใจ และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นมากขึ้น
3. ช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของ
ประชาชนในท้องถิ่นดีที่สุด
4. ช่วยให้มีทางเลือกในการตัดสินใจและมีความรอบคอบมากขึ้น

2

“การมีส่วนร่วมของประชาชนมีประโยชน์ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร”

การมีส่วนร่วมของประชาชนมีประโยชน์ในการบริหารงาน มีดังนี้

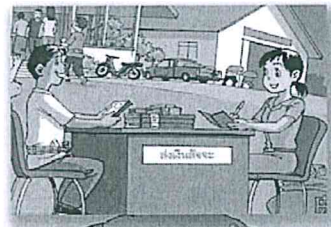
ร่วมตัดสินใจ

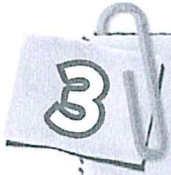
ร่วมทำ

ร่วมคิด

1. เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น นำเสนอปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้
2. เพื่อให้ประชาชนสามารถปกป้องผลประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น นำเสนอการจัดสรรทรัพยากร และร่วมตัดสินใจในกิจการการพัฒนาท้องถิ่น
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น

**“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คืออะไร”**

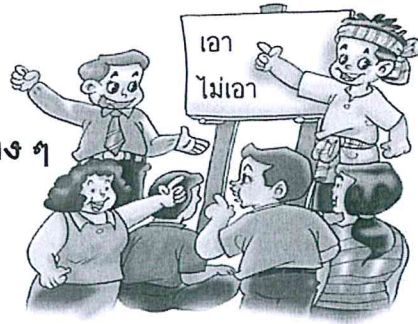
การมีส่วนร่วมของประชาชน

หมายถึง ประชาชนได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินกิจกรรม ร่วมติดตาม และประเมินผลด้วยตนเอง ในนโยบาย แผนงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

“ร่วมคิด” หมายถึง ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมให้ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาต่าง ๆ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“ร่วมตัดสินใจ” หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในนโยบาย แผนงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

“ร่วมดำเนินการ” หมายถึง ประชาชนร่วมลงมือปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

“ร่วมติดตามและประเมินผล” หมายถึง ประชาชนร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่วมทำการประเมินว่าการดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากน้อยเพียงใด

4

“ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างไรบ้าง ”

ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในหลายระดับ ดังนี้

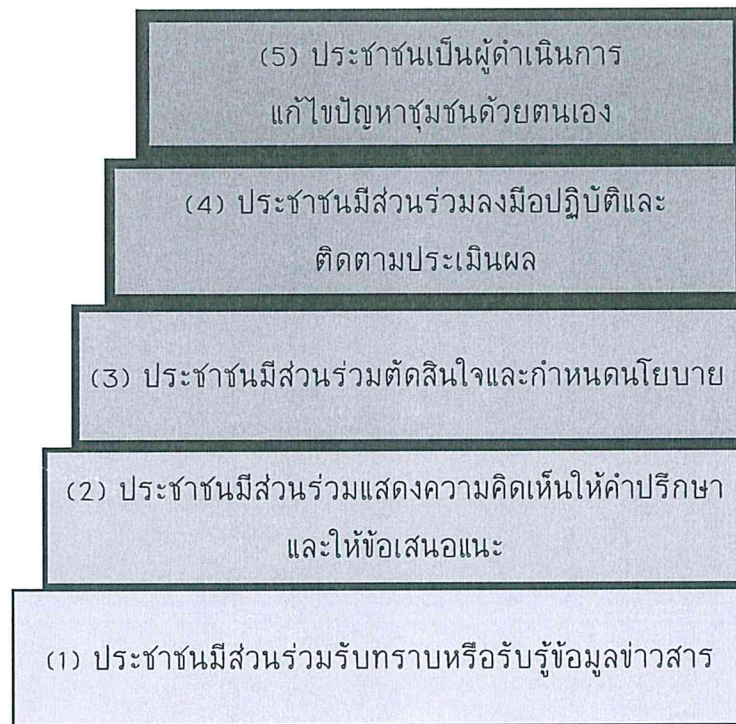
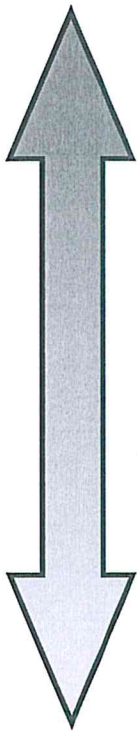

1. ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับรับรู้ข้อมูลและข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : โดยเข้าร่วมรับทราบ หรือรับฟังข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือปฏิบัติตามแนวทางที่ระเบียบข้อบังคับได้กำหนดไว้
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ : โดยกระทำผ่านช่องทางการมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลานความคิด เวทีประชุมประชาคม เวทีอภิปราย เวทีปรึกษาหารือ และเวทีการเสวนา เป็นต้น

3. ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจและกำหนดนโยบาย : โดยมีส่วนร่วมเป็นผู้ตัดสินใจและกำหนดนโยบาย หรือเลือกวิธีการดำเนินกิจกรรมได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำผลการตัดสินใจที่เป็นมติของชุมชนมาประผลสู่การปฏิบัติ เช่น นโยบาย แผนงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น
4. ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับลงมือปฏิบัติและติดตามผลในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ : โดยมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า เป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทั้งยังเป็นการร่วมติดตามผล และประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประเมินว่าการดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากน้อยเพียงใด
5. ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาในชุมชน ด้วยตนเอง : โดยเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบของโครงการ หรือกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาในชุมชนด้วยตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่เป็นผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของชุมชน

แผนภูมิ : แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน อปท.

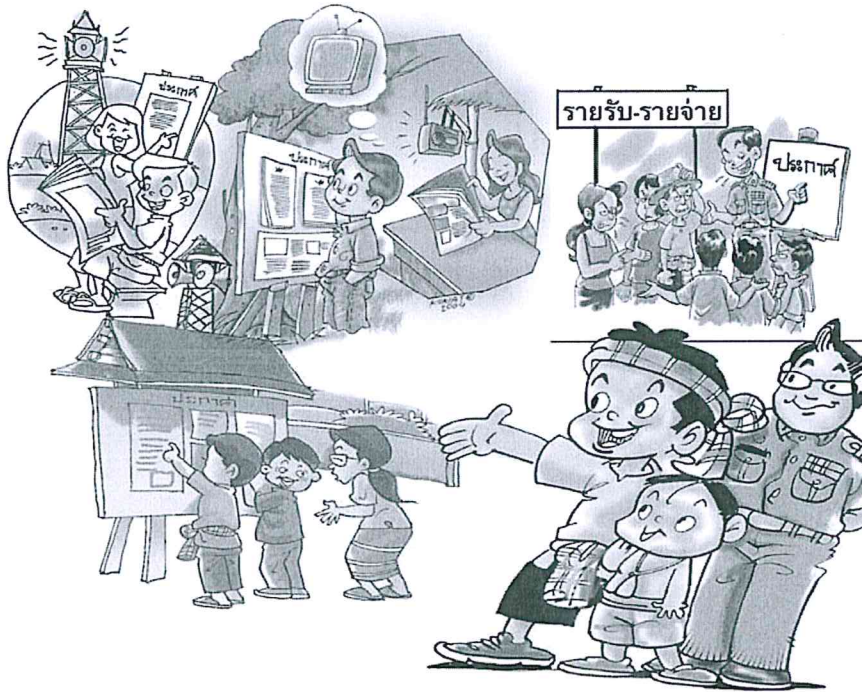
ระดับการมีส่วนร่วมอย่างเข้มข้น

ระดับการมีส่วนร่วมอย่างอ่อน

5

“ประชาชนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมบริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไรบ้าง”

ประชาชนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ดังนี้

- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทำงานของสภาท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับรู้ข้อบัญญัติงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คู่มือประชาชนสำหรับ “การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของ อปท.”

- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดหารายได้และการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอแนะความคิดเห็นและให้คำปรึกษาหารือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการริเริ่มและดำเนินกิจการสาธารณะในท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 287 ได้ระบุว่า
“ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย”